

Scholing en opleiding van rekendocenten bij mbo-instellingen

Monique Pijls, m.pijls@rocva.nl

2026 06 17

klimmbo

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
2. Opzet	4
3. Deelnemers.....	5
4. Resultaten.....	6
5. Conclusies.....	11
6. Aanbevelingen.....	12
7. Referenties	13
Bijlage - Beschrijving scholingsaanbod bij instellingen	14

1.Aanleiding

Professionalisering van mbo-rekendocenten heeft al langere tijd de aandacht, zeker sinds de invoering van de nieuwe Rekeneisen in 2022. Het vormt één van de pijlers van het [Masterplan Basisvaardigheden MBO](#). In opdracht van het ministerie OC&W is in 2023 het document '[Raamwerk docent rekenen/gecijferdheid](#)' geactualiseerd met de bedoeling inhoud en kwaliteitsbewaking landelijk af te stemmen. Diverse mbo-instellingen ontwikkelden eigen scholingsaanbod, vaak in samenwerking met hogescholen en experts van het Rekencollectief. De mbo-raad stimuleerde deze samenwerking, zie bijvoorbeeld verslag van bijeenkomst op 2 februari 2024. [Expertisenetwerk Bèta Onderwijs | Bijeenkomst mbo rekenen/gecijferdheid voor opleiders en nascholers](#))

Per 1-9-2027 gaat de Wet 'Aanvullende opleidingseisen voor mbo-rekendocenten' in. Om bij de uitvoering van deze wet recht te doen aan relevante scholing en opleiding die mbo-rekendocenten al gevolgd hebben en om aan te sluiten op wensen en behoeften van mbo-instellingen is het nodig zicht te krijgen op de huidige scholing van mbo-rekendocenten en wensen van de mbo-instellingen. Deze inventarisatie voorziet daarin. De vraag is gesteld vanuit de Ontwikkelgroep Rekenen en het onderzoek wordt uitgevoerd door het practoraat 'Gecijferdheid in het mbo', in samenwerking met het Rekencollectief. Doel van het onderzoek is om suggesties te doen voor een maatwerkpaakpak.

De onderzoeksvragen van deze inventarisatie zijn:

1. Op welke wijze is de scholing van mbo-rekendocenten op dit moment in de mbo-instellingen georganiseerd?
2. Welke wensen en behoeften voor scholing en maatwerk zijn er bij mbo-instellingen?

2.Opzet

Er is een korte online vragenlijst ontwikkeld, bestaande uit 7 gesloten en 4 open vragen.

Vragen die zijn gesteld:

- 1) Hoe is het huidige aanstellingsbeleid van nieuwe rekendocenten?
- 2) Organiseert de instelling scholing voor rekendocenten?
- 3) Hoe is het programma van dit scholingsaanbod tot stand gekomen?
 - a. Er is gebruik gemaakt van het Raamwerk scholing en nascholing Rekendocent
 - b. Er is samengewerkt met een hbo-instelling
 - c. Anders, nl. ...
- 4) Is de instelling op de hoogte van de aankomende aanvullende opleidingseisen?
- 5) Zo ja, hoe wordt hiermee omgegaan? (meerdere antwoorden mogelijk)
 - a. We wachten op deze opleidingseisen om vervolgens de scholing van rekendocenten te organiseren
 - b. We zijn in gesprek met hbo-instelling om maatwerk te bespreken
 - c. We gaan door met het opleiden van rekendocenten zoals we dat altijd gedaan hebben

Bij deze vragen was er ruimte voor toelichting.

De vragenlijst is verspreid via de nieuwsbrief van het practoraat 'Gecijferdheid in het mbo' en daarnaast direct gestuurd aan rekencontactpersonen bij de instellingen met het verzoek om per instelling de vragen te beantwoorden. De antwoorden zijn verwerkt en samengevat in een kort rapport. Bij wijze van *member check* is dit rapport aan deelnemers gestuurd en zijn er drie online bijeenkomsten georganiseerd waarin de resultaten werden besproken. Naar aanleiding hiervan is de beschrijving van de resultaten, conclusies en aanbevelingen aangescherpt. Deze aangescherpte versie is opnieuw per mail aan de deelnemers voorgelegd met de mogelijkheid om schriftelijk aanvullingen en correcties door te geven en resulteerde in de definitieve versie van dit rapport.

3.Deelnemers

De vragenlijst is ingevuld door 22 mbo-instellingen (zie Tabel 1), meestal door de rekencontactpersoon (beleidsmedewerker of reken coördinator) van de instelling. Daarmee heeft 40% van de mbo-instellingen in Nederland meegedaan, die samen verantwoordelijk zijn voor 70% van de studenten in Nederland.

Tabel 1. Deelnemende instellingen met studentenaantallen (peildatum 1 oktober 2025, Bron: DUO Open Data)

	Instelling	Aantal studenten	≥ 24K	12K - 24 K	≤ 12 K
1	ROC van Amsterdam-Flevoland	± 34.000	●		
2	Albeda	± 20.000		●	
3	Nova College	± 13.000		●	
4	Aeres MBO	± 6.000			●
5	Deltion College	± 18.000		●	
6	Firda	± 25.000	●		
7	ROC Nijmegen	± 9.000			●
8	Gilde Opleidingen	± 13.500		●	
9	Yonder	± 18.000		●	
10	Talland College	± 8.500			●
11	MBO Rijnland	± 13.000		●	
12	Da Vinci College	± 8.000			●
13	Scalda	± 8.500			●
14	Koning Willem I College	± 19.000		●	
15	Cibap	± 1.800			●
16	Curio (Zorg & Welzijn)	± 16.000		●	
17	Alfa-college	± 15.000		●	
18	ROC Mondriaan	± 19.000		●	
19	ROC Midden Nederland	± 24.000	●		
20	ROC Utrecht / MBO Utrecht	± 24.000	●		
21	ROC Aventus	± 11.000			●
22	MBO Amersfoort	± 8.000			●

4.Resultaten

De antwoorden op de vragenlijst zijn samengevat en aangevuld met uitkomsten van de gesprekken. De resultaten worden besproken aan de hand van de thema's aanstellingsbeleid nieuwe rekendocenten, organisatie van de scholing en wensen voor de toekomst.

Aanstellingsbeleid

Het aanstellingsbeleid van nieuwe rekendocenten bij de verschillende mbo-instellingen loopt uiteen, binnen de huidige wettelijke kaders waarin er nog geen aanvullende opleidingseisen voor rekendocenten zijn. Tabel 2 toont de antwoorden die werden gegeven door de deelnemende instellingen. Alle 22 instellingen hebben geantwoord en er waren meerdere antwoorden mogelijk. Bij elf van de deelnemende instellingen worden er op dit moment geen aanvullende eisen gesteld aan nieuwe rekendocenten. Vaak is dit uit nood geboren, zoals een van hen toelicht:

“De vraag is een relevante lerarenopleiding, helaas blijkt dit in de praktijk vaak niet te realiseren en worden er kandidaten met een niet-relevante achtergrond aangenomen.” (ROC Mondriaan)

Zes instellingen laten docenten die geen relevante rekendocentopleiding hebben bij aanstelling een *interne scholing* volgen, vaak samen met zittende rekendocenten.

Bij de instellingen waar wél eisen worden gesteld, varieert dat van opleiding Rekendocent, minor Rekendocent, een lerarenopleiding wiskunde, lerarenopleiding economie of anders. Met name ook Pabo wordt genoemd als een relevante vooropleiding voor mbo-rekendocenten.

"We hebben een uitgebreid scala aan wanneer wij als Firda vinden dat je bevoegd bent: Tweedegraadsbevoegdheid of PDG samen met een van de volgende opleidingen: PABO, Master SEN reken-wiskundeexpert, minor rekenen, rekenspecialist, rekencoördinator, leergang rekenen binnen Firda" (Firda)

Tabel 2. Aanvullende eisen die momenteel bij aanstelling van nieuwe rekendocenten worden gehanteerd per instelling

	Geen	Opleiding Reken docent	Minor Reken docent	Pabo	Post-hbo Reken-didactiek	Bachelor module Rekenen	Interne scholing	Rekenexamen niveau 4	Leraren opleiding anders	Leraren opleiding wiskunde	Toelichting
1	1										Op dit moment worden geen eisen gesteld aan nieuwe docenten. Als ze niet bevoegd zijn, zullen ze een PDG moeten doen, maar daar zitten geen aanvullende eisen bij voor rekendocenten.
2	1						1				Geen specifieke eisen voor rekenen anders dan voor mbo-docent. Advies na aanname is volgen van de interne training tot rekendocent.
3		1	1	1	1	1	1				Indien een docent bij aanname niet aan ons profiel voor een rekendocent (dat gebaseerd is op het Raamwerk scholing/nascholing docent rekenen/gecijferdheid vo/mbo 2023) voldoet, krijgt hij/zij de kans alsnog de opleiding tot rekendocent, die wij intern aanbieden, te volgen.
4		1					1				Als er geen opleiding is, doen ze de interne opleiding tot rekendocent die geschreven is door Wizz. Deze is geschreven vanuit het Raamwerk rekendocent.
5		1	1								Bevoegd rekendocent gewenst. Veelal relevante opleiding met interne opleiding
6		1	1	1	1	1	1	1			Ook de docenten die nu al Rekenen geven moet hieraan gaan voldoen.
7	1										Er zijn geen eisen. De docent moet wel binnen twee jaar zijn PDG halen.
8	1								1		Je moet een PDG of docent opleiding volgen, maar niet specifiek gericht op rekenen. Iedereen kan/mag rekenen geven.
9		1		1			1				Binnen Yonder moeten alle docenten die Rekenen geven geschoold zijn of daarmee bezig zijn ten tijde van het lesgeven.
10	1										Iedereen met een beetje gecijferdheid mag/kan op de Entree opleiding Rekenen geven.
11	1						1				Op dit moment wordt er binnen mbo Rijnland wel de Leergang Rekenen (10 ECTS) i.s.m. de Hogeschool Utrecht aangeboden voor zittende docenten.
12	1										Dit is nu op dit moment geen beleid. In de nabije toekomst wordt dit wel meegenomen.
13	1								1		Zolang er geen eisen zijn worden personen aangesteld waarvan men denkt dat zij dit werk goed kunnen uitvoeren en waarbij soms bekeken wordt of opleiding en ervaring aansluit.
14									1		Er wordt op dit moment geen verplichte eis gesteld aan docenten.
15		1		1							Aangezien ik zelf de opleiding rekendocent gevolgd heb en betrokken ben bij het aannamebeleid van nieuwe collega's hebben we dat ook in de vacaturetekst gezet.
16		1						1			De wens is een gedegen rekendocent opleiding. Nu geven we rekendidactiek cursussen een aantal keer per jaar en de nieuwe rekendocenten moeten de rekentoets op n4 maken en behalen met minimaal een 7
17	1										Het liefst een van de genoemde opties.
18	1								1		Vraag is relevante lerarenopleiding, helaas blijkt dit in de praktijk vaak niet te realiseren.
19				1							Geen andere toelichting behalve dat leservaring rekenen ook belangrijk is.
20	1								1		PDG
21									1		In onze vacatures vragen we: 1) beschik je over hbo werk- en denkniveau en heb je een afgeronde relevante hbo-opleiding; 2) heb je een Pabo-achtergrond en/of ben je in het bezit van een 2 ^e -graads lesbevoegdheid (of de bereidheid tot het behalen van een lesbevoegdheid voor het mbo);
22				1							Pabo (moet worden aangevuld met PDG) of relevante ervaring aangevuld met PDG.

Scholing voor rekendocenten

Een meerderheid van de deelnemende instellingen organiseert zelf scholingstrajecten voor rekendocenten, in samenwerking met een hbo- of wo-instelling, intern of extern aangeboden, door eigen opleiders of opleiders van een hbo-instelling. Het Raamwerk Scholing en Nascholing Docent rekenen/gecijferdheid vo/mbo fungeert in veel gevallen als basis voor de scholing.

Tabel 3. Huidig scholingsaanbod voor rekendocenten per instelling

Instelling	Aanbod	Omvang (1)	Aanbod tot stand gekomen in samenwerking met	Raamwerk scholing & Nascholing	Eigen opleiders van de mbo-instelling
ROC van Amsterdam-Flevoland	Opleidingstraject Rekendocent	***	HU	ja	ja
Albeda	Opleidingstraject Rekendocent	***	UU	ja	ja
Nova College	Opleidingstraject Rekendocent	***	UU	ja	deels
Aeres MBO	Opleidingstraject Rekendocent	***	Wizz	ja	nee
Deltion College	Opleidingstraject Rekendocent	***	HU	ja	nee
Firda	Opleidingstraject Rekendocent	***	Windesheim	ja	nee
ROC Nijmegen	Opleidingstraject Rekendocent	***	HU, i.s.m. Graafschap	ja	deels
Gilde Opleidingen	nee				
Yonder	Opleidingstraject Rekendocent	***	HU, i.s.m. Scalda	ja	momenteel niet
Talland College	?				
MBO Rijnland	Opleidingstraject Rekendocent	***	HU	ja	nee
Da Vinci College	Opleidingstraject Rekendocent	***	Samen met hbo	ja	nee
Scalda	Opleidingstraject Rekendocent	***	HU, i.s.m. Yonder	ja	
Koning Willem I College	Didactische training	*		ja	
Cibap	nee				
Curio (Zorg & Welzijn)	Didactische trainingen	*	Collega's zelf ontwikkeld		ja
Alfa-college	Training Rekengesprek	*			deels
ROC Mondriaan	Opleidingstraject Rekendocent		HR		deels
ROC Midden Nederland	nee				
ROC Utrecht / MBO Utrecht	nee				
ROC Aventus	Opleidingstraject Rekendocent	***	Windesheim	ja	?
MBO Amersfoort	Didactische trainingen	*		ja	?

(1) *** = ca. 14 bijeenkomsten, 10 ects, ca. 280 uur; ** = ca 5 dagdelen, 4 bijeenkomsten

In vrijwel alle gevallen loopt de aanmelding voor deze scholing per individuele rekendocent. Slechts één van de instellingen noemt dat er zowel individuele scholing als teamscholing plaatsvindt.

De inhoud van de scholing (zie Bijlage 1) bestaat vaak uit behandeling van de rekendomeinen, didactische training, omgaan met rekenproblemen en examinering. De omvang van de scholing die mbo-instellingen aanbieden varieert van enkele bijeenkomsten tot een opleiding van 14 bijeenkomsten. Vaak wordt een dergelijke opleiding afgerond met een portfolio. In de gesprekken geven instellingen aan tevreden te zijn over deze opleidingen als basis die rekendocenten toerust.

Professionalisering en de nieuwe wet Aanvullende opleidingseisen

Bijna alle deelnemende instellingen geven aan op de hoogte te zijn van het feit dat er aanvullende opleidingseisen voor rekendocenten aankomen. De meerderheid van de instellingen (14 keer genoemd) geeft aan op deze wetgeving te wachten om vervolgens de scholing van rekendocenten te kunnen gaan organiseren. Er zijn diverse wensen voor professionalisering en soms zijn hierin ook verschillen binnen de instelling.

“Dat de collega's zelf mogen kiezen welke vorm/opleiding bij hun past.”(Firda)

Tabel 4. Antwoorden op de vraag 'Hoe gaat de instelling om met de aankomende nieuwe wetgeving?'

Instelling	We wachten op deze opleidingseisen om vervolgens scholing te organiseren.	We zijn in gesprek met een hbo-instelling om maatwerk te bespreken.	We gaan door met opleiden van rekendocenten zoals we dat altijd al deden.
ROC van Amsterdam-Flevoland		•	•
Albeda		•	•
Nova College			•
Aeres MBO		•	
Deltion College	•	•	
Firda			•
ROC Nijmegen		•	
Gilde Opleidingen	•		
Yonder		•	•
Talland College	•		
MBO Rijnland	•	•	
Da Vinci College		•	
Scalda	•	•	
Koning Willem I College	•		
Cibap	•		
Curio (Zorg & Welzijn)	•		
Alfa-college	•	•	
ROC Mondriaan	•	•	
ROC Midden Nederland	•	•	
ROC Utrecht / MBO Utrecht	•		
ROC Aventus	•	•	
MBO Amersfoort	•	•	

Grofweg benoemen de instellingen drie strategieën voor de aanvullende opleiding van rekendocenten: extern bij hbo, intern door externe opleiders, intern door eigen opleiders.

A. In afwachting van aanbod bij de hbo-instellingen – Een aantal instellingen geeft aan in de toekomst de voorkeur te hebben voor scholingsaanbod extern bij de hbo-instellingen. Daarbij vraagt men aandacht voor kwaliteit van de opleiding, landelijke afstemming van het aanbod, opleiders met gedegen kennis van het mbo.

B. Samenwerking met hbo-instelling voor aanbod op maat - Ruim de helft van de deelnemende instellingen is in gesprek met hbo's voor maatwerk. In sommige gevallen betreft het de voortzetting van een bestaande samenwerking in de scholing van rekendocenten door de hbo-instelling. Hier wordt ook de wens genoemd om in de toekomst (mogelijk) eigen opleiders binnen de instelling te hebben.

C. Voortzetting eigen opleidingsaanbod – Een aantal instellingen geeft aan dat zij doorgaan met het opleiden van rekendocenten zoals dat in de afgelopen jaren is gebeurd, met (deels) eigen opleiders. Dit aanbod (zie p. 7) is tot stand gekomen in samenwerking met een hbo- of wo-instelling, wordt al jarenlang naar tevredenheid uitgevoerd. Deze instellingen onderstrepen het belang van dat de eigen interne opleiding Rekendocent die is ontwikkeld in stand kan blijven.

Opmerkingen die hierbij worden gemaakt:

*“Graag **voortzetting van het aanbod** dat verzorgd wordt door het Rekencollectief, aangezien de expertise van de trainers m.b.t. gecijferdheid in het mbo heel groot is, de opleiding gericht is op de dagelijkse praktijk van de docenten, de deelnemers het geleerde direct kunnen toepassen en zij er heel tevreden over zijn. Deze opleiding bieden we al twaalf jaar intern aan.” (ROC Nova)*

*“De **kwaliteit van de scholing** is leidend! Goede kwaliteit in company/intern is fijn, maar is de kwaliteit beter extern, dan daarvoor gaan.” (Gilde Opleidingen)*

“Lastige kwestie, scholen willen liever wachten tot alles bekend is, vanuit de diensten adviseren we om niet te wachten om de lasten te verspreiden. Zorgen over niveau 1, waar docenten vaak verschillende vakken geven waarvoor extra eisen komen. Bij Nederlands is het daarnaast best logisch dat iemand alvast kan beginnen met de tweedegraads lerarenopleiding Nederlands. Je hoort rekendocenten niet te wens uitspreken de opleiding leraar wiskunde te willen doen. Docenten zijn intern zeer tevreden over de korte cursussen die we aanbieden. Die zijn goed, maar zijn ze om te zetten in ECTS? Dat weten we niet, en daarom weten we niet zeker of we de scholing komend jaar weer moeten aanbieden.” (MBO Amersfoort)

*“Liefst combinatie vanuit samenwerking betrokken om met hbo instelling **in company maatwerk te leveren en ook individueel extern zelfde leeruitkomsten mogelijk te volgen** liefst modulair en met vrijstellingen/leerpaden voor bijv. pabo, experts rekenen (vanuit andere beroepen zoals docent bedrijfseconomie of autotechniek) etc.” (ROC Aventus)*

“We hebben ongeveer 40 rekendocenten, dus ik denk dat ze het het liefste incompany hebben, maar anders gewoon extern”(Curio (Zorg en Welzijn))

Nu starten met in company, in toekomst regionale samenwerking voor opleiding Rekendocent (Da Vinci College)

In de gesprekken met instellingen kwamen diverse bedreigingen en risico's naar voren:

- **Omvang** - Een opleiding van 30 ects vraagt een forse tijdsinvestering. Instellingen gaven aan dat zij ervaring hebben dat een **opleiding van 10 ects een gedegen basis** biedt, waarna rekendocenten verder leren in de praktijk.
- **Energieverlies** - Voor rekendocenten die al scholing hebben gevolgd (bijvoorbeeld een opleiding van 10 ects) zal er veel tijd en moeite gaan zitten (zowel van deelnemers als opleiders) om de 'resterende 20 ects' aan te tonen.
- **Capaciteit mbo's én hbo's** - Vervanging organiseren voor rekendocenten die op scholing zijn, is niet eenvoudig. Het organiseren van voldoende opleiders bij de hbo's die het mbo goed kennen is cruciaal.

5. Conclusies

De onderzoeksvragen worden op basis van de resultaten als volgt beantwoord.

- 1) *Op welke wijze is de scholing van mbo-rekendocenten op dit moment in de mbo-instellingen georganiseerd?*

Op dit moment hanteert het merendeel van de instellingen geen aanvullende opleidingseisen, conform de wettelijke regelgeving. Wel worden er diverse opleidingen genoemd die rekendocenten toerusten.

Een aantal instellingen organiseert zelf scholing en training voor rekendocenten en sommige instellingen stellen dit verplicht bij aanmelding. Het eigen aanbod van scholing voor rekendocenten is vaak ontworpen op basis van het 'Raamwerk scholing en nascholing docent rekenen', meestal in samenwerking met een hbo- of wo-instelling (HU, UU, HR, Windesheim, ...).

De diverse opleidingen tot rekendocent blijken qua omvang in inhoud vergelijkbaar (10 ects, 14 bijeenkomsten) en instellingen ervaren dit als een gedegen basis voor rekendocenten.

- 2) *Welke wensen en behoeften voor scholing en maatwerk zijn er bij mbo-instellingen?*

De instellingen delen de wens dat de invoering van de nieuwe aanvullende opleidingseisen leidt tot verbetering van de kwaliteit van het rekenonderwijs. Dat betekent dat er weloverwogen en doelgericht wordt ingezet op het scholen van mbo-docenten die rekenen geven maar daar nu nog niet voldoende voor zijn toegerust. Dat is de doelgroep die prioriteit verdient. Rekendocenten die al wél een opleiding rekendocent hebben gevolgd dienen in eerste instantie beschikbaar te blijven voor het onderwijs.

In de vorm van het opleiden komen er drie varianten naar voren:

Interne opleidingen rekendocent die zijn ontwikkeld in samenspraak met hbo-wo dienen te blijven functioneren, dit zijn de bloeiende plaatsen van het mbo-rekenonderwijs, waar mbo-opleiders een kwalitatief gedegen opleiding bieden aan eigen docenten.

Diverse instellingen hebben de wens om **samen met een hbo-instelling** aanbod te ontwikkelen. Veel van hen zijn daar al mee bezig. Een voorbeeld is het opleidingstraject dat Yonder, Scalda en de HU gezamenlijk hebben opgezet, bestaande uit een basismodule Rekendocent van 10 ec, met diverse verdiepingmodules.

Een aantal instellingen heeft de wens om rekendocenten **extern bij een hbo-instelling** te laten scholen. Voor deze mbo's is het belangrijk dat het aanbod bij hbo-instellingen afgestemd is op elkaar, liefst modulair. Daarnaast dient de verhouding scholing en praktijk zodanig te zijn, dat rekendocenten optimaal leren én dat eea uitvoerbaar is.

Het is van belang dat scholing in ieder van deze drie varianten mogelijk is en dat al het aanbod herkenbaar op elkaar is afgestemd.

6.Aanbevelingen

De conclusies van deze inventarisatie leiden tot de volgende aanbevelingen voor een invoeringsplan:

1. **Breng een duidelijke fasering aan de geformuleerde opleidingseisen.** Denk bijvoorbeeld aan een driedeling basis – gevorderd – excellent. De mbo-instellingen geven aan dat met 10 erts een goede basis biedt voor het verzorgen van rekenonderwijs.
2. **Geef prioriteit aan het opleiden van rekendocenten die op dit moment nog geen enkele scholing op het gebied van rekenen hebben gevolgd.** Zet als eerste erop in dat deze doelgroep het niveau 'basis' haalt, door middel van het volgen van een opleiding Rekendocent van 10 erts. Eerst het hele land naar basisniveau, dan verder, met ruim voldoende tijd voor de stap van 10 naar 30 erts.
3. **Bewaak tijdsinvestering van de uren scholing en zorg voor een goede verhouding scholing-praktijk.** Zorg dat er naast alle scholingsuren ruim voldoende tijd is voor het maken van 'vlieguren' in de praktijk. Faciliteer collega's om lesuitval van docenten-in-scholing te voorkomen.
4. **Benut de mogelijkheden van het interne opleidingsaanbod van mbo-instellingen.** Verschillende (grote) mbo-instellingen bieden een eigen opleiding Rekendocent aan, die zij samen met een hbo- of wo-instelling hebben ontwikkeld. Opleiders zijn rekenspecialisten in het mbo, opgeleid door de hbo- of wo-instellingen. In deze opleidingen is zeer veel expertise op het gebied van mbo-rekenonderwijs aanwezig. Zorg ervoor dat deze interne academies hun opleiding Rekendocent kunnen blijven aanbieden.
5. **Laat het aanbod van de verschillende mbo- en hbo-instellingen op aansluiten door een modulair systeem.** Een opleiding Rekendocent van 10 erts vormt de basis. Daarna zijn er diverse mogelijkheden: allereerst praktijkuren met een lesbezoek (5 erts), specialisatiemodules rond thema's (bijvoorbeeld Meertaligheid, Ondersteuning, Rekengesprekken, Formatieve evaluatie, Onderwijsontwerp (5 erts)).
6. **Stem het aanbod van de verschillende hbo-instellingen af op het mbo,** o.a. door de inzet van opleiders met ervaring in mbo.
7. **Zorg voor voldoende capaciteit** voor het verzorgen van rekenscholing op de mbo's en hbo's, en voor de tijdelijke vervanging van rekendocenten.

7.Referenties

De Visser, M., Leest, B., Bruggink, M., Lodewick, J., Den Boer, P. and Koutamanis, E. (2025). *Uniforme opleidingseisen mbo-docenten basisvaardigheden* ([PDF](#)) (pp. 56): ResearchNed.

Groot, A., Voskamp, H., Wolf, M. en Van Drie, E. (2023). *Professionele achtergrond van mbo-docenten basisvaardigheden en burgerschap, versie 2* ([PDF](#)) (pp. 80). 's-Hertogenbosch: ECBO.

Wijers, M., Munk, F., Jonker, V. en Hoogland, K. (2023). *Raamwerk scholing en nascholing docent rekenen/gecijferdheid vo/mbo.* ([PDF](#)) Utrecht: Universiteit Utrecht.

Bijlage - Beschrijving scholingsaanbod bij instellingen

Aeres MBO

In samenwerking met Wizz, gebaseerd op het Raamwerk Scholing en nascholing zijn er drie modules ontwikkeld: 1^e module Op weg naar 1F, 2^e module Op weg naar 2F, 3^e module Ernstige rekenproblemen en dyscalculie. Deze modules zijn voor vmbo- en mbo-rekendocenten en reken coördinatoren van Aeres.

Inhoud van de modules is (referentiekader per domein, inhoud, begripsvorming, oplossingsprocedures, vlot rekenen en onderhouden, flexibel toepassen, vormgeven onderwijs, vakdidactiek (Hoofd fasen leerlijn, drieslagmodel, handelingsmodel), gericht werken aan basisvaardigheden)

Omvang drie modules in totaal: 14 bijeenkomsten

Het doel van het scholingstraject is om de deelnemende docenten (verder) te professionaliseren op het gebied van de rekendidactiek. Dit moet leiden tot effectieve lessen en begeleiding van de leerlingen, waardoor de kwaliteit van de rekenlessen en de leeropbrengsten omhoog gaan

Albeda

Vanaf 2010 traint Albeda eigen docenten. Gestart met input van de Universiteit Utrecht. De training is gebaseerd op het Raamwerk Scholing en Nascholing en is in de loop van de jaren is de training doorontwikkeld en aangepast nav nieuwe ontwikkelingen.

Omvang: 14 bijeenkomsten.

Inhoud van de training

Module 1 - Het vak rekenen, 3 bijeenkomsten

Rekeneisen
Regelgeving
Examinering

Module 2 - Rekendidactiek, 6 bijeenkomsten

Didactische modellen
Rekenstrategieën
Rekentaal
Spelen met het vak
Talige opgaven en contextopgaven

Module 3 - Rekenen en het beroep, 2 bijeenkomsten

Beroepsrekenen en het KD
Presentatie lessen

Module 4 - Omgaan met zwakke rekenaars, 3 bijeenkomsten

ERWD
Differentiatie
Gedifferentieerde lessen maken
Rekenangst

Resultaat van de training

Het vak rekenen:

Je kent de nieuwe rekeneisen

Je bent op de hoogte van de meest recente wet- en regelgeving

Je bent bekend met de inhoud van het examen

Rekendidactiek:

Je kent de didactische modellen

Je kent meerdere rekenstrategieën

Je kunt rekentaal verwerken in je les

Je kan verschillende werkvormen toepassen in de rijke rekenles

Je kan de studenten ondersteunen met rekenen in context sommen

Rekenen en het beroep:

Je weet waar rekenen in het beroep voorkomt

Je kunt de generieke rekeneisen koppelen aan het beroep

Omgaan met zwakke rekenaars:

Je hebt kennis van dyscalculie en ernstige rekenproblemen

Je kunt zwakke rekenaars ondersteunen in je les

Je kent de basisbeginselen om te differentiëren in je les

Alfa-college

Training voeren rekengesprekken voor rekendocenten, gegeven door rekendocent die Train-de-trainer via de MBO-raad heeft gevolgd.

Omvang: 4 bijeenkomsten

Curio

Collega's hebben zelf een training ontwikkeld waarin aan de orde komt: didactiek, RT-materiaal, op allerlei manieren het rekenen aanvliegen.

Omvang: 4 bijeenkomsten.

Da Vinci

Basis opleiding rekendocent start na de zomer 2026, gebaseerd op Raamwerk Scholing en Nascholing.

Omvang: 10 erts

Deltion

Minor rekenen door de Hogeschool Utrecht

Omvang: 13 bijeenkomsten.

Koning Willem I College

ERWD training ingekocht bij externe. Op dit moment staat dit alleen even stil ivm de scholingseisen die er aan komen.

MBO Amersfoort

Trainingen als vervolg op didactische training voor rekendocenten.

- oefenen met nieuwe rekeneisen en descriptors
- werken met opzoekkaarten
- methodespecifieke rekendidactiek
- motivatie, activeren en omgaan met rekenangst
- contextgericht begeleiden
- omgaan met AI

Omvang: 5 dagdelen

MBO Rijnland

Incompany traject i.s.m. Hogeschool Utrecht. Leergang rekenen

Omvat: 10 ECTS

Nova College

Opleiding Rekendocent mbo verzorgd door Rekencollectief (o.a. medewerkers van Universiteit Utrecht).

Inhoud: rekeneisen mbo, gecijferdheid, lesopzet, didactische werkvormen, didactiek van de domeinen, thematisch onderwijs, rekenen gekoppeld aan de leefwereld en het beroep van de studenten, rekenproblemen, rekenangst, rekengesprekken, rekentaal, meertaligheid, formatief handelen, examinering, gebruik van AI.

Omvang: zeven bijeenkomsten van een dag, verspreid over acht maanden; uitvoering van minimaal vijf praktijkopdrachten en een onderzoek. Lesbezoek van één van de trainers.

Certificaat bij voldoende aanwezigheid en minimaal een voldoende beoordeling voor het portfolio (incl. minimaal vijf praktijkopdrachten) en het onderzoek.

ROC van Amsterdam Flevoland

Opleiding Rekendocent

Inhoud

Rekenen en gecijferdheid betekenen in deze opleiding: kunnen omgaan met de kwantitatieve kant van de wereld om ons heen. De opleiding is praktijkgericht: deelnemers bouwen aan een portfolio en werken aan concrete producten voor de eigen lespraktijk en vertalen theorie, onderzoek en voorbeelden van good practices naar hun onderwijs. Daarbij is ruimte voor maatwerk, uitwisseling en samenwerking in kleine leerteams.

De opleiding wordt uitgevoerd in samenwerking met en gecertificeerd door de HU. De inhoud is gebaseerd op het raamwerk voor rekendocenten en sluit aan op de leeruitkomsten uit de uniforme opleidingseisen mbo-docenten (OCW, april 2025). Tijdens het traject bouwen deelnemers een portfolio op als bewijs dat zij deze leeruitkomsten beheersen.

Na afloop van de opleiding:

- Ben je bekwaam rekendocent
- Heb je zicht op actuele ontwikkelingen en eisen binnen het rekenonderwijs
- Kun je doelgericht schakelen binnen leerlijnen
- Pas je didactische modellen en leermiddelen bewuster toe
- Houd je beter rekening met verschillen tussen studenten
- Geef je met meer vertrouwen en zelfstandigheid rekenonderwijs

Doelgroep

Deze opleiding is bedoeld voor zowel beginnende als (meer) ervaren rekendocenten. De verzamelde bewijslast kan naar verwachting worden gebruikt voor vrijstelling van delen van de leeruitkomsten zoals beschreven in de uniforme opleidingseisen.

Van deelnemers wordt verwacht dat zij interesse hebben in rekenonderwijs en didactiek, kunnen reflecteren op hun eigen handelen en zich verder willen ontwikkelen als **rekendidacticus**.

Toelatingseisen

Je bent werkzaam als rekendocent in het mbo en staat gedurende de opleiding minimaal 5 uur per week voor rekenen voor de klas.

Duur

De opleiding duurt circa 10 maanden (studiejaar 2026–2027) en bestaat uit 14 bijeenkomsten. De totale studielast is ongeveer 280 uur (gemiddeld 7 uur per week), inclusief bijeenkomsten, zelfstudie, leerteamwerk en praktijkopdrachten.

ROC Aventus

1. Leergang startbekwaam rekendocent 10 dagen incompany ism Windesheim
2. Expertmodule: leergang bevoegd rekendocent 5 dagen incompany ism windesheim
3. Assessortraining 2 dagdelen incompany ism Bureau Lente
4. Beoordelaars nieuwe rekenexamens bij Coöperatie examens mbo - 2 dagdelen
5. Workshop rekenen aantrekkelijk maken - maatwerk ism Windesheim

ROC Mondriaan

Vakdidactiek Rekenen is in het verleden aangeboden. Deze wordt op dit moment niet actief aangeboden vanwege te weinig aanmeldingen. De scholing is nu vrijblijvend, waardoor docenten vaak op het laatste moment afhaakten.

Omvang: 12 dagdelen.

Inhoud van de opleiding

Eigen rekenvaardigheid: aan de hand van een instaptoets bepalen welke rekenvaardigheden nog aandacht behoeven.

Wettelijke kaders: aparte rekenniveaus voor de mbo-niveaus 2, 3 en 4 die in acht moeten worden genomen bij vaststelling kwalificatiedossiers, instellingsexamen gebaseerd op de herijkte rekeneisen en het rekenbeleid van de mbo-instelling

Rekendidactiek: visies op rekendidactiek, rekenboeken en digitale omgevingen, leerlijnen en leerstoflijnen, handelingsmodel, drieslagmodel

De docent leert praktische didactische handvatten om rekenen en gecijferdheidsonderwijs te verzorgen. In de opleiding komen actuele ontwikkelingen in binnen- en buitenland rond rekenen en gecijferdheid voorbij. Tevens leert de docent rekenen interventies te ontwerpen en te onderzoeken.

Ontwikkelingen bestaat uit:

- Referentieniveaus (rapport Meijerink)
- Regelgeving
- Centrale examens en toetsing
- Aanpassing aan de nieuwe regelgeving

Rekendidactiek bestaat uit:

- Vakdidactische modellen herkennen en gebruiken
- Kunnen volgen hoe studenten redeneren en rekenen
- Rekentaal (laten) gebruiken
- Activerende werkvormen

- Differentiëren, oefenvormen
- Omgaan met zwakke rekenaars: ERWD
- Toetsen en examens ontwikkelen en beoordelen

Rekenen en het beroep bestaat uit:

- Zie kwalificatiedossiers

Taalgericht- en 'zorgend-' onderwijs, bestaat uit:

- Extra aandacht voor MBO, taalgericht rekenonderwijs, studenten met onderwijsachterstanden en/of (ernstige)rekenproblemen

ROC van Nijmegen

Training voor rekendocenten georganiseerd door Hans Voskamp. We werken hierbij samen met het Graafschap college.

Omvang: 7 bijeenkomsten

Scalda

Momenteel volgen twee kleine teams van de opleidingen Zorgprofessional en Dierverzorging de cursus beroepsgericht rekenen van de HU bij Yonder

Yonder

Opleiding en training voor rekendocenten uitgevoerd door Hogeschool Utrecht Voor het komende schooljaar 2026-2027 bieden wij aan (samen met Curio, Scalda)

- Basiscursus docent rekenen/gecijferdheid (v)mbo
- Verdiepende modules voor ervaren rekendocenten en rekenspecialisten: 1 begeleiding bij rekenproblemen, 2 beleid gecijferdheid, 3 rol van taal binnen gecijferdheid en 4 rekenen en gecijferdheid binnen de entreeopleiding.